

Ezután áttértek az osztatlan közös legerősebb szöveg törvényjavaslat tárgyalására, a melyet Pirkner János előadó ismertetett behatóan.

A tömegsztrájk méretei Szegeden.

— Intézkedések a forgalom zavartalan lebonyolításáról, az élelmezésről, a világításról. — Nyilatkozik a szociáldemokrata-párt szegedi vezetősége. —

(Saját tudósítónktól.) Napok kérdése, hogy az ország normális életébe megbénítólag, esetleg fölforgatólag szóljon bele az általános sztrájk, amelyre hetek óta készül az ország munkássága. Köztudomású, hogy Szegeden gyöngébb a szociáldemokrata párt, mint az ország legtöbb nagy vidéki városában és így a tömegsztrájk méretei nálunk minden jel szerint aránylag kis hullámokat fognak verni. Igaz, hogy a szociáldemokrata párt helyi vezetősége mindent elkövetett, hogy a munkásságnak minél szélesebb rétegeit vonja bele a sztrájkba, de ebbeli fáradósa meglepően kis eredménnyel járt.

Mai számunkban jeleztük már azoknak az intézkedéseknek egy részét, melyet a hatóságok szükségesnek láttak fogantatni. De a sztrájk napja egyre közeledik s így joggal merül föl a kérdés, *történt-e gondoskodás arról, hogy a légszuszgyár, a vízműtelep, a villamos-telep, a villamos vasút, a közvágóhid és egyéb közüzemek zavartalanul funkcionálhassanak?* Történt-e gondoskodás arról, hogy a város közlekedése fönnakadást, vagy hiányt ne szenvedjen?

A közbiztonsági intézkedésekben — úgy látszik — nem lesz hiány. *Somogyi Szilveszter* dr. főkapitány gondoskodott arról, hogy a sztrájk napjain két zászlóalj gyalogság és egy század huszárság álljon állandó készenlétben. Végigjáratta a főkapitány az összes nagyobb ipartelepeket és katonaság fogja őrizni nemcsak a nagyobb közüzemeket, hanem a nagyobb vállalatok közül is különösen azokat, amelyeknek például hadseregszállításai vannak. A vágóhidat lovasrendőrök, a vízműtelepet rendőrök fogják állandóan őrizni. A huszárgégek ma este tartottak szervezkedő gyűlést, a sztrájk napjáig aligha sikerül annyira szervezkedniök, hogy segédek nélkül álljanak az összes mészárszékek. A vágóhid zavartalan üzembentartásáról pedig gondoskodik a mérnökség. Az élelmiszer-piac körül aligha lesznek bajok, mert az árusok legnagyobb része tanyai, akik semmi esetre sem tartanak a sztrájkolókkal, amennyiben pedig terrorizálni akarnák őket, a rendőrség gondoskodik a védelmükről. Legföljebb csak péksüteményben lesz hiány, de már ez nem nélkülözhetetlen szükségleti cikk.

A városi üzemekről ezt a fölvilágosítást adták a mérnökségnek:

— A vízmű, a vágóhid, a színház, a fürdő, a fertőtlenítő és a három belvízszivattyúzó-telepről mi gondoskodtunk. Javarszt havi díjasok vannak ezeken a telepeken és ha mégis csatlakoznának a sztrájkolókhöz, a város nyomban elbocsájtja őket és addig, amíg pótolni sikerül őket, a nyugdíjjogosult gépesszel és fűtővel a mérnöki hivatal tagjai látják el a szolgálatot a városi üzemekben. Napszámos azoknak az embereknek 60 százaléka, akiket vízvezetési külső munkára, a megromlott csőhálózat kijavítására alkalmazunk. Bizonyosra vesszük, hogy ezek

sztrájkolni fognak, amiből az a kellemetlenség származhatik, hogy nem tudjuk idejében megjavítani a vízvezetési csőhálózatot, ha valahol megromlik. *Tehát megszakadhat néhány napra a vízszolgáltatás*, persze, nem az egész városban, mert a hálózat szakaszokra van osztva. Meg kell jegyezni, hogy ezek a zavarok a tavaszi esőzések idején lépnek föl gyakrabban, ilyenkor kevésbé valószínűek.

Biztosra veszik, hogy a légszusz és villanygyár, a villamos vasút, a közvágóhid zavartalanul funkcionálhatnak a tömegsztrájk napjain is. Zavartalanul őrajtják fontartani üzemüket a nagyobb gyárak is. A rendőrség készül a sztrájkra, sajnos, arról még semmit sem hallottunk, hogy a tanács is szükségesnek tartott volna valami, a tömegsztrájk idejére szóló preventív intézkedést.

A tömegsztrájk szegedi vonatkozásai felől kérdést intéztünk különben Varsandán Lászlóhoz, a szegedi szociáldemokrata párt titkárához és Czibula Antal dr.-hoz, a párt másik vezető emberéhez. Varsandán László ezeket mondotta:

— A sztrájk sikere érdekében Szegeden is megmozgattunk mindent, *behatoltunk a szervezeten munkások közé* is és a jelek szerint, akciónk Szegeden is szépen fog sikerülni. Elértük azt, hogy a *pincérek és husipari munkások is szervezetünkbe fognak tömörülni*. Tagértekezleteket, gyűléseket tartottunk és kilátásaink olyanok, hogy föltétlenül megálljuk a helyünket. *Ki fognak jönni műhelyükből a textil-munkások is*, sőt valószínű, hogy kijönnek azokból a szövő- és kötélgyárakból, ahol most még a szervezeten munkások vannak túlsúlyban. Szegeden a tömegsztrájkot különösen az élelmiszeripar fogja megérezni. Ami azt a kérdést illeti, hogy a sztrájk hétfőn lesz-e, vagy később, *én azt hiszem, hogy hétfőn*, ámbar még nem egészen bizonyos. Mi hétfőre várjuk, lehet azonban, hogy a képviselőház eseményeihez képest elhalasztódik. Hogy milyen lefolyású lesz Szegeden? Arra törekszünk, hogy minél *békésebb és méltóságteljesebb*, amint öntudatos munkásokhoz illik. Éppen a sztrájk békés lefolytatása érdekében oda törekszünk, hogy a munkástestvéreink *lehetőleg otthon tartózkodjanak, vagy itt a Munkás-Otthonban*. A sztrájk ideje alatt az Otthonban fölolvadásokat, előadásokat fogunk rendezni. *Alig remélhető tehát, hogy az utcán összejutásokra kerülne a sor a munkások és a rendőrség között*. Jártam Somogyi Szilveszter dr. főkapitánynál, aki arra kért bennünket, hogy tartózkodjunk rendzavarástól, összetűzéstől, mert nem szeretné, ha ilyesmi előfordulnának. Mi sem szeretnők, mert célunk: vér nélkül harcolni végig a megindított küzdelmet.

Ha azonban a rendőrség provokálja a munkásokat, azért mi természetesen már nem vállalhatunk felelősséget.

Czibula Antal dr., a párt ügyésze a következőket mondotta:

— A tömegsztrájk nagyarányú csak Budapesten lesz, Szegeden azonban, hol *keves a gyári és ipari vállalkozás és sok a szervezeten munkás*, csak kisebb méretű lehet. Mindenesetre éreztetni fogja a hatását Szeged gazdasági életében is, annak ellenére, hogy ez a város inkább agrár-jellegű, mert *ezerötszáz ember mégis tekintélyes szám és ezerötszáz ember sztrájkja sokszorosan hat vissza az egész gazdasági gépezetre*. Mindenesetre hiba, hogy a két nagy kendergyári munkásai jó részt szervezeten s akik szervezettek vannak is a gyárakban, különféle presziók folytán *aligha bírják magukkal vonni a szervezeteneket*. A vasúti gépműhely munkásainál is hasonló a helyzet, félnek, hogy sztrájk esetén nyugdíjigényüket elveszítik. A tömegsztrájk eredménye tehát

főleg a budapesti munkásság akciójától várható. Valószínű, hogy a sztrájk hétfőn fok kitörni s eltarthat egy hétig, sőt tíz napig is. Én azt hiszem, hogy az eredmény már 1—2 nap alatt megmutatkozik.

Fölötte öröndetes lenne, ha az következnék be, amit a szegedi munkásság vezetői jósolnak, ha erőszakoskodás, terror, vér, utcai harc és zavargások nélkül vívná meg harcat a munkásság.

A politikai helyzet.

— Lukács nyilatkozik a választójogi reformról és a sztrájkokról. — A Házban való megjelenés. — Minisztertanács. —

(Saját tudósítónktól.) A választóreform beterjesztése dolgában egyik újságíró a Ház folyosóján kérdést intézett Lukács László miniszterelnökhöz, aki a következőképpen nyilatkozott:

— Azt hiszem, *kedden vagy szerdán hozzáfoghatunk a javaslat tárgyalásához*. Minden attól függ, mikor végzünk a munkaanyaggal, amely ezt a törvényjavaslatot megelőzi. Ha elkészülünk holnap, akkor *esetleg már hétfőn kezdődik a javaslat tárgyalása*, de a viszonyok úgy is alakulhatnak, hogy legkésőbb kedden vagy szerdán fogunk hozzá a javaslat tárgyalásához.

A miniszterelnök kijelentése szerint tehát legkésőbb szerdán kezdik a tárgyalást. Lukács László ma délelőtt hosszabb ideig tanácskozott Tisza Istvánnal, akivel a választóreform benyújtásának dolgát vitták meg.

Ugyancsak a tömegsztrájkokról is nyilatkozott a miniszterelnök:

— Nagyon rossz szolgálatot tesznek az országnak, sőt a munkásoknak is azok, akik a tömegsztrájkot proponálják és szervezik. Igaz, hogy megértem, miért történik ez főként, azért, mert az ellenzéknek lekötötték magukat ebben az irányban. Különben az a meggyőződés, hogy *a tömegsztrájk rövid ideig fog tartani*.

A t. Házban tudvalevőleg június óta csak munkapárti képviselők tanácskoznak. De azok se mind, nap-nap után csak százhusz férfiú jelenik meg. Maga a munkapárt vezetősége is megsokalta a dolgot és ma intézkedést tett arról, hogy a munkapártiak szorgalmasabban látogassák saját parlamentjüket. Egyik jegyző szobájában Khuen-Héderváry Károly gróf, Vojnich báró, Sándor János és Nyegle László tanácskoztak ma az ügyről. Eddig egyes csoportokat jelöltek ki, amelyeknek meghatározott napokon be kellett jönniök a Házba. Ezentul az elnökség maga fogja számon tartani, hogy ki, mikor hol tartózkodik s a választójogi javaslat tárgyalása idején gondoskodni fog, hogy *legalább is kétszázán együtt legyenek mindennap a munkapártiak*. Az eddigi mulasztások egyik oka a képviselők betegeskedése. Jelenleg tizenkilenc munkapárti képviselő fekszik betegen.

Náray-Szabó Sándor kultuszügyi államtitkár, aki állásáról lemondott, a következőket mondotta:

— Én már rég hangoztatom a nyugdíjaztatásomat. Nyolc év óta szakadatlanul dolgozom s ugyszólván reggeltől estig itt vagyok. De Zichy öccsellenciája több ízben kért, hogy legalább *addig maradjak, amíg ő marad*. Most ez a terminus